

Sygn. akt: I C 1523/19 upr

Na rozprawie dnia 28 sierpnia 2020 r. nie stawił się powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., pełnomocnik zawiadomiony prawidłowo, wniósł o przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność.

Pozwany P. K. nie stawił się, zawiadomiony w trybie art. 139 par 1 kpc, nie złożył żadnych wyjaśnień, ani też nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swojej nieobecności.

Odstąpiono od nagrywania na podstawie art. 157§2 KPC.

Przewodniczący ogłosił wyrok zaoczny.

Przewodniczący:

Protokolant:

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2020 r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Małgorzata Klek
Protokolant:	sekretarz sądowy Żaneta Kowalska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2020 r. w K.

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko P. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 1523/19 upr

UZASADNIENIE

Powód, V. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. w dniu 20.08.2019 r. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanemu P. K. żądając zasądzenia od pozwanego kwoty 2 056,58 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od wskazanych w pozwie kwot od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu żądania powód wskazał, iż powodowi przysługuje względem pozwanego wierzytelność pieniężna wynikająca z umowy pożyczki zawartej na odległość w dniu 20.07.2018 r. pomiędzy pozwanym a (...) Sp. z o.o. (...) sp. z o.o. wykonał zobowiązanie wynikające z w/w umowy, zaś

pozwany nie wywiązał się z obowiązku spłaty swoich zobowiązań. W dniu 30.11.2018 r. umową cesji wierzytelności przysługujące (...) Sp. z o.o. względem pozwanego przeniesione zostały na V. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.. Zadłużenie pozwanego z powyższego tytułu na dzień wniesienia pozwu wynosi 2056,58 zł , na co składają się kwota 1976,32 tytułem należności głównej wynikającej z umowy nr (...) wymagalnej w dniu 19.08.2018 r. , kwota 80,26 zł tytułem naliczonych przez powoda odsetek ustawowych za opóźnienie od niespłaconego kapitału od dnia 15.11.2018 jako dnia następnego po dniu , w którym (...) Sp. z o.o. zakończył naliczanie przysługujących mu należności a do dnia poprzedzającego dzień złożenia pozwu. Powód podniósł, iż pozwany został prawidłowo powiadomiony o przelewie wierzytelności i jednocześnie wezwany do dobrowolnej spłaty pismem z dnia 27.12.2018 r. Pozwany nie spłacił zadłużenia.

Pozwany P. K. zawiadomiony o terminie rozprawy w trybie art. 139§1 kpc , nie stawił się na rozprawie , nie złożył odpowiedzi na pozew i nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił i zważył co następuje :

W ocenie Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy powództwo nie może być uwzględnione, albowiem przedstawiony przez stronę powodową materiał dowodowy nie stanowi wystarczającej podstawy uwzględnienia powództwa pomimo tego, iż zachodzą warunki do wydania wyroku zaocznego.

Stosownie do treści art. 339§1 kpc, (w brzmieniu przed dniem 07.11.2019r. znajdującym zastosowanie w niniejszej sprawie) jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. Zgodnie z §2 tego przepisu, w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Niestawiennictwo pozwanego nie zwalnia zatem Sądu z dokonania merytorycznej oceny powództwa i przedłożonych przez stronę powodową dowodów.

Powód natomiast nie udowodnił, że przysługuje mu jakiegokolwiek roszczenie względem pozwanego. Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na tym, kto z faktu tego wywodzi skutki prawne. Strony zobowiązane są w myśl przepisu art. 232 kpc wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Ciężar udowodnienia faktów uzasadniających objęte pozwem roszczenie spoczywał na powodzie, który winien wykazać wszystkie okoliczności stanowiące podstawę żądania pozwu.

W niniejszej sprawie powód nie udowodnił, iż przysługuje mu jakiegokolwiek roszczenie względem pozwanego, nie wykazał bowiem istnienia przedmiotowej wierzytelności ani nabycia przedmiotowej wierzytelności, powód nie przedstawił dokumentów wykazujących w sposób dostateczny jego następstwo prawne.

W niniejszej sprawie zastosowanie do przedłożonej przez powoda umowy pożyczki mają przepisy ustawy z dnia 12.05.2011 r. o kredycie konsumenckim, która dopuszcza zawieranie umowy o kredyt konsumencki (w tym umowy pożyczki) za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

Umowa o kredyt konsumencki zawierana na odległość to taka umowa, która spełnia warunki przewidziane w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta . Jest to zatem umowa, którą kredytodawca zawiera z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość do chwili zawarcia umowy łącznie.

Przepis art. 29 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim określa wymogi formalne umowy o kredyt konsumencki. Umowa taka powinna być zawarta w formie pisemnej, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę. Wymóg wprowadzony w tym przepisie może być odczytywany przede wszystkim przez pryzmat art. 78 kc jako wskazanie na zwykłą formę pisemną. Oznacza to, że – przynajmniej prima facie – wymóg wprowadzony w art. 29 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim może być odczytywany jako zastrzeżenie zwykłej formy pisemnej, rozumianej

zgodnie z art. 78 kc. W literaturze silnie reprezentowane jest jednak stanowisko o konieczności interpretowania art. 29 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim w sposób szerszy, niż wynikałoby to z tradycyjnego utożsamienia "formy pisemnej" z art. 78 kc. Rozstrzygającym argumentem w tym zakresie pozostaje treść art. 10 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z 23.4.2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.Urz. UE L Nr 133 z 22.5.2008 r., s. 66 ze zm.), zastrzegająca dla umowy kredytu, alternatywnie, zwykłą formę pisemną lub posłużenie się innym trwałym nośnikiem. Biorąc pod uwagę całkowity charakter harmonizacji oraz brak pozostawienia ustawodawcy krajowemu opcji implementacyjnej, wykładnia art. 29 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim powinna być dokonywana zgodnie ze źródłową dla niej regulacją prawa unijnego, a w konsekwencji konieczne jest odczytanie zastrzeżonego w niej wymogu pisemności w sposób rozszerzający (por. Komentarz do ustawy o kredycie konsumenckim red. Osajda 2018, wyd. 2)

Wymaganie, jakie wynika z art. 29 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, trzeba interpretować przede wszystkim jako nakaz – skierowany do kredytodawcy – sporządzenia dokumentu obejmującego treść oświadczeń woli złożonych przez kredytodawcę oraz konsumenta i utrwalenia tego dokumentu w odpowiedniej formie. Wykładnia językowa art. 29 ust. 1 w/w ustawy sugeruje, że minimalną formą umowy o kredyt konsumencki jest forma pisemna, chyba że przepisy odrębne przewidują inną formę szczególną. Istotne argumenty przemawiają jednak za stanowiskiem, aby – oprócz formy pisemnej – dopuścić formę „trwałego nośnika” (zdefiniowanego w art. 5 pkt 17w/w ustawy). W szczególności przekonuje o tym wykładnia pronunijna. Art. 10 ust. 1 dyrektywy (...) jednoznacznie stanowi, że umowy sporządza się w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku. Ponadto stanowisko to wspiera wykładnia celowościowa. Aby zapewnić odpowiednią ochronę interesom konsumenta nie jest konieczna wyłącznie forma pisemna. Do ochrony takiej wystarczy zastosowanie trwałego nośnika. Wykładnia ta uwzględnia aktualne uwarunkowania społeczno-gospodarcze, które wynikają z postępu technicznego oraz potrzeb gospodarki elektronicznej, w szczególności odnośnie do umów zawieranych na odległość (por. Tomasz Czech Komentarz do art.29 ustawy o kredycie konsumenckim).

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty należy uznać, że umowę o kredyt konsumencki można zawrzeć zarówno w formie pisemnej (z własnoręcznymi podpisami), jak i na innym trwałym nośniku. W myśl powyższej interpretacji – nie jest konieczne opatrzenie dokumentu umowy przez strony własnoręcznym podpisem albo podpisem elektronicznym. Forma, jakiej wymaga art. 29 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim (z uwzględnieniem wykładni pronunijnej oraz celowościowej), jest zachowana również wtedy, gdy treść oświadczeń woli spisano na dokumencie papierowym, ale nie zamieszczono pod nim własnoręcznych podpisów albo umieszczono faksymile lub innego rodzaju podpis powielony mechanicznie. Stosownie do pronunijnego oraz celowościowego kierunku interpretacji komentowanego przepisu dopuszczalne są różnorodne sposoby dochowania wymaganej formy przy zawieraniu umowy o kredyt konsumencki. Sposobem takim może być m.in. złożenie oświadczeń woli przez strony za pomocą środków porozumiewania się na odległość (np. telefonu, poczty elektronicznej), a następnie spisanie postanowień umowy na papierowym dokumencie (np. w postaci wydruku komputerowego), bez własnoręcznych podpisów.

W ocenie Sądu powód był obowiązany w toku tego postępowania wykazać, że pozwany złożył oświadczenie woli wyrażające zgodę na zawarcie umowy pożyczki .

Powód ciężarowi temu nie podołał. Powód nie przedłożył bowiem żadnych dowodów pozwalających uznać, iż pozwany zapoznał się z umową pożyczki z dnia 20.07.2018 r. nr (...), zaakceptował jej treść oraz wyraził zgodę na jej zawarcie . Przedłożenie przez powoda samego wydruku umowy pożyczki z dnia 20.07.2018 r. nr (...) (k. 31) jest niewystarczające do przyjęcia , iż pozwany umowę taką zawarł , zwłaszcza , że powód nie przedłożył dowodu wypłacenia pozwanemu kwoty pożyczki czyli dowodu przeniesienia na biorącego pożyczkę własności przedmiotu umowy. Ciężar udowodnienia tego faktu spoczywał na powodzie.

Powód nie wykazał zatem , iż umowa pożyczki wskazana w pozwie została wykonana, w szczególności , aby wierzyciel pierwotny dokonał wypłaty pozwanemu środków pieniężnych wskazanych w umowie pożyczki .

Pożyczka jest umową, na podstawie której dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego przedmiot pożyczki (w szczególności określoną ilość pieniędzy), a biorący zobowiązuje się zwrócić przedmiot pożyczki w pieniądzech o tej samej wielkości lub w rzeczach tego samego gatunku i takiej samej jakości (art. 720 k.c.).

W kodeksie cywilnym zostały wskazane essentialia negotii umowy pożyczki, które stanowią nie tylko oznaczenie stron i określenie ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, ale obejmują również zobowiązanie się do ich przeniesienia oraz obowiązek zwrotu przedmiotu pożyczki. W procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki powód jest zatem zobowiązany udowodnić, że strony zawarły umowę pożyczki, a także, że przeniósł na własność biorącego pożyczkę określoną w umowie ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku (wyrok S. Apel. W Łodzi z 18.06.2015r., I ACa 33/15, LEX nr 1789954).

Przy zawarciu umowy pożyczki, podobnie jak przy umowie sprzedaży, dochodzi do zmian w obrębie prawa własności przedmiotu umowy. Obowiązkowi pożyczkodawcy do przeniesienia własności przedmiotu umowy na pożyczkobiorcę odpowiada obowiązek zwrotu, czyli przeniesienia przez pożyczkobiorcę na pożyczkodawcę przedmiotu umowy, powiększonego o ewentualne wynagrodzenie ustalone w umowie. Dopóki przedmiot pożyczki nie zostanie wydany pożyczkobiorcy, nie może powstać obciążający pożyczkobiorcę obowiązek jego zwrotu.

Powód załączył do pozwu wydruk umowy pożyczki, która miała zostać zawarta przez wierzyciela pierwotnego z pozwanym. Umowa nie została podpisana przez strony, brak jest dowodu, iż pozwany zaakceptował w/w umowę pożyczki i wyraził zgodę na jej zawarcie. Powód nie przedłożył dowodu wypłacenia pozwanemu kwoty pożyczki czyli dowodu przeniesienia na biorącego pożyczkę własności przedmiotu umowy.

Jak już wyżej wskazano, stosownie do art. 720 k.c., obowiązek zwrotu, czyli przeniesienia przez pożyczkobiorcę na pożyczkodawcę przedmiotu umowy, powiększonego o ewentualne wynagrodzenie ustalone w umowie jest odpowiednikiem zobowiązania dającego pożyczkę do przeniesienia na własność biorącego przedmiot pożyczki. Obowiązek zwrotu przedmiotu pożyczki, obciążający pożyczkobiorcę, nie może powstać, dopóki przedmiot pożyczki nie zostanie pożyczkobiorcy wydany. W niniejszej sprawie powód nie przedstawił dowodu przeniesienia na biorącego pożyczkę własności przedmiotu umowy tj. określonej w umowie pożyczki kwoty pieniędzy.

Powód nie wykazał także nabycia przedmiotowej wierzytelności, powód nie przedstawił bowiem dokumentów wykazujących w sposób dostateczny jego następstwo prawne.

Z uzasadnienia pozwu wynika, iż dochodzona pozwem wierzytelność została w dniu 30.11.2018 r. przeniesiona przez pierwotnego wierzyciela na powoda. Powód na potwierdzenie przelewu wierzytelności wobec pozwanego przedłożył Umowę przelewu wierzytelności zawartą w dniu 30.11.2018 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. a powodem (k. 34-38) . Z treści tej umowy nie wynika, jakie konkretnie wierzytelności zostały tą umową objęte, miały być one szczegółowo określone w załączniku nr 1 do umowy. Natomiast załącznika tego powód nie przedłożył. Powód przedłożył jedynie fragmentaryczny wydruk (k. 41) potwierdzony za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie profesjonalnego pełnomocnika z danymi dotyczącymi pozwanego i umowy nr (...), który nie wiadomo do jakiego dokumentu się odnosi. Wskazać należy, iż nabycia wierzytelności w drodze cesji nie można domniemywać i okoliczność ta powinna wynikać wprost z dokumentów. Natomiast powód takiego dokumentu wykazującego cesję konkretnej wierzytelności względem pozwanego nie przedłożył.

Wobec powyższego stwierdzić należy, iż powód nie przedłożył wystarczających dowodów wskazujących na istnienie wierzytelności (...) Sp. z o.o. wynikającej z umowy pożyczki z dnia 20.07.2018 r. nr (...) wobec pozwanego oraz tego, że nabył wierzytelność dochodzoną pozwem.

Stosownie do art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ciężar dowodu w rozumieniu cytowanego przepisu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów, albowiem po myśli art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego, winien przejawiać staranność w wykazaniu zasadności powództwa. Brak merytorycznego zaprzeczenia jego twierdzeń przez pozwanego nie zwalniał go od wykazania podstawowych okoliczności wskazujących na zasadność żądania. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 7.11.2007 r. (II CSK 293/07), ciężar udowodnienia faktu należy rozumieć nie tylko jako obarczenie jednej ze stron procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o prawdziwości swoich twierdzeń, ale również konsekwencjami zaniechania realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności.

Sąd jest zobligowany do uznania twierdzeń powoda przy bezczynności pozwanego jedynie w przypadku braku wątpliwości co do zasadności pozwu. W niniejszej sprawie istnieją natomiast uzasadnione wątpliwości, uniemożliwiające przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda odnoszących się do istnienia, wysokości oraz wymagalności dochodzonego pozwem roszczenia. W tej sytuacji, pomimo zaistnienia formalnych przesłanek do wydania w sprawie wyroku zaocznego skutek nie działania w sprawie pozwanego, Sąd oddalił powództwo.